

TULOSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2012	1.1. - 31.12.2011
Vakuutusmaksutulo ja lakisääteiset rahoitusosuudet		
Vakuutusmaksutulo	191 504 589,27	183 698 424,39
Valtion osuus	682 162 790,08	662 016 770,15
Kansaneläkelaitoksen osuus	<u>11 220 837,79</u>	<u>12 267 262,66</u>
	884 888 217,14	857 982 457,20
Sijoitustoiminnan tuotot	15 750 013,79	15 373 660,76
Maksetut korvaukset	-865 113 144,94	-836 309 300,87
Vastuuvelan muutos		
Vakuutusmaksuvastuu	-10 384 626,39	-8 233 594,69
Korvausvastuu	<u>-5 485 479,27</u>	<u>-5 365 936,48</u>
	-15 870 105,66	-13 599 531,17
Liikekulut	-12 810 991,18	-11 315 476,41
Sijoitustoiminnan kulut	-6 256 895,65	-11 467 230,26
Vakuutustoiminnan tulos	<u>587 093,50</u>	<u>664 579,25</u>
Muut tuotot		
Lomitustoiminnan tuotot	223 703 999,99	225 310 801,26
Muut kulut		
Lomitustoiminnan kulut	-223 558 354,92	-225 265 319,64
Työturvallisuustoiminnan kulut	<u>-732 738,57</u>	<u>-710 060,87</u>
	-224 291 093,49	-225 975 380,51
Tilikauden tulos	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

TASE**VASTAAVAA****31.12.2012****31.12.2011****AINEETTOMAT HYÖDYKKEET**

Aineettomat oikeudet	1 482 262,25	2 098 787,83
----------------------	--------------	--------------

SIJOITUKSET

Kiinteistösijoitukset		
Kiinteistöosakkeet	27 709 973,16	25 012 173,35
Muut sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	117 903 654,88	107 895 297,74
Rahoitusmarkkinavälineet	0,00	142 500,00
Muut lainasaamiset	1 093 000,00	96 600,00
	<u>146 706 628,04</u>	<u>133 146 571,09</u>

SAAMISET

Vakuutusmaksusaamiset	9 299 875,62	8 652 325,31
Saaminen valtiolta ja Kelalta	64 252,75	720 827,21
Muut saamiset	719 654,85	256 913,48
	<u>10 083 783,22</u>	<u>9 630 066,00</u>

MUU OMAISUUS

Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	806 860,70	543 798,17
Muut aineelliset hyödykkeet	105 354,51	105 354,51
Rahat ja pankkisaamiset	31 391 977,13	26 422 106,88
	<u>32 304 192,34</u>	<u>27 071 259,56</u>

SIIRTOSAAMISET

Korot ja vuokrat	697 262,85	699 751,55
Muut siirtosaamiset	2 110 228,02	2 722 308,34
	<u>2 807 490,87</u>	<u>3 422 059,89</u>

VASTAAVAA YHTEENSÄ**193 384 356,72****175 368 744,37****VASTATTAVAA****31.12.2012****31.12.2011****VASTUUVELKA**

Vakuutusmaksuvastuu	54 355 443,76	43 970 817,37
Korvausvastuu	108 409 944,41	102 924 465,14
	<u>162 765 388,17</u>	<u>146 895 282,51</u>

VELAT

Ensivakuutustoiminnasta	1 074 521,59	1 115 288,01
Velka valtiolle ja Kelalle	6 400 624,88	4 706 794,38
Muut velat	9 499 275,44	8 956 684,70
	<u>16 974 421,91</u>	<u>14 778 767,09</u>

SIIRTOVELAT13 644 546,6413 694 694,77**VASTATTAVAA YHTEENSÄ****193 384 356,72****175 368 744,37**

RAHOITUSLASKELMA

	2012	2011
Liiketoiminnan rahavirta		
Saadut vakuutusmaksut	190 851 272,54	183 215 197,00
- jälleenvakuuttajille maksettu osuus	-35 000,00	-35 000,00
Valtion ja Kelan osuus	695 734 032,83	674 407 842,64
Maksetut korvaukset	-864 080 790,96	-835 610 298,89
Saadut korot	1 157 045,57	1 247 884,96
Saadut osingot	93 483,90	143 027,65
Saadut muut sijoitustulot	2 555 017,96	2 517 693,95
Tulot liiketoiminnan muista tuotoista		
Lomitustoiminnan tulot	224 720 447,40	225 561 332,80
Muut maksut liiketoiminnan kuluista		
Lomitustoiminnan kulut	-224 198 127,71	-224 643 001,97
Työturvallisuustoiminnan kulut	-724 642,06	-707 526,18
Muut kulut	-14 422 284,03	-12 495 282,34
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	11 650 455,44	13 601 869,62
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-40 096,29	-20 761,70
Liiketoiminnan rahavirta	11 610 359,15	13 581 107,92
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-5 856 797,19	-703 799,80
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-783 691,71	-283 545,20
Investointien rahavirta	-6 640 488,90	-987 345,00
Rahavarojen muutos	4 969 870,25	12 593 762,92
Rahavarat tilikauden alussa *)	26 422 106,88	13 828 343,96
Rahavarat tilikauden lopussa *)	31 391 977,13	26 422 106,88

*) sisältää tase-erän Rahat ja pankkisaamiset sekä rahoitusmarkkinavälineisiin sisältyvät pankkien sijoitustodistukset

Tilinpäätöksen liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Säädökset

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen tilinpäätöstä laadittaessa noudatetaan maatalousyrittäjän eläkelain (MYEL) kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevia säännöksiä, sosiaali- ja terveysministeriön (STM) antamia asetuksia, Finanssivalvonnan (Fiva) ohjeita ja määräyksiä sekä voimassa olevaa kirjanpitolakia ja -asetusta.

STM:n asetuksella säädetään Melan tilinpäätöksen laatimista koskevat poikkeukset vakuutusyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä annettuun asetukseen. Vuodelta 2012 laadittavaan Melan tilinpäätökseen sovelletaan STM:n asetusta 24.9.2008/614 vakuutusyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä siihen asetuksilla 8.1.2007/6 ja 2.2.2009/49 Melan tilinpäätöstä koskevin poikkeuksin sekä Fiva:n määräys- ja ohjekokoelma Dnro 9/101/2011.

Konsernitilinpäätös

Melan kokonaan omistamia kiinteistöyhtiöitä koskevat tiedot annetaan taseen liitetietoina eikä konsernitilinpäätöstä laadita. Yhdisteleminen ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi Melan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta (KPL 6 luku, 3 § ja Fiva 6/101/2010).

Saamiset

Saamiset esitetään taseessa joko nimellisarvon tai tätä alemman todennäköisen arvon määräisinä.

Epävarmat saamiset on kirjattu nimellisarvoa alempaan todennäköiseen arvoon. Epävarmojen vakuutusmaksusaamisten arvonalennukset, velkajärjestelyssä ja yrityssaneerauksessa anteeksiannetut saatavat sekä vanhentuvat maksut käsitellään luottotappioina, jotka esitetään vakuutusmaksutulon oikaisuna.

MATA-regressisaamiset ja luopumisjärjestelmän eläkkeiden pääoma-arvojen palautussaaamiset on kirjattu todennäköiseen arvoon. Muilta osin saamiset on kirjattu nimellisarvoonsa.

Sijoitukset

Sijoitukset arvostetaan Fiva:n ohjeen mukaisesti joko hankintamenuon tai hankintamenuo alhaisempaan käypään arvoon. Arvostus on suoritettu fifo-periaatteen mukaisesti joko hankintamenuon tai sitä alempaan käypään arvoon.

Jatkuvan kaupankäynnin kohteena olevien sijoitusten markkinahinnan alittaessa niiden hankinta-arvon kirjataan ero arvonalennuksena sijoitustoiminnan kuluihin. Sijoituksista tehtyjen arvonalennusten palautukset kirjataan sijoitustoiminnan tuloksi ja näin pienentävät tehtyjä aliarvostuksia enintään hankintamenuon asti.

Koko juoksuaikansa pidettäväksi tarkoitettut joukkovelkakirjalainat on arvostettu taseessa hankintamenuon, johon on lisätty tai josta on vähennetty nimellisarvon ja hankinta-arvon erotus jakotettuna korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi.

Sijoitustodistukset arvostetaan hankintamenuon.

Kiinteistösijoitukset on taseessa arvostettu joko hankintahintaan, lisättynä mahdollisilla aktivoiduilla hankinnoilla tai sitä alempaan käypään arvoon. Kiinteistöjen käypinä arvoina käytetään joko ulkopuolisen asiantuntijan arviota tai sisäisellä laskentamenetelmällä suoritettuja arviointeja.

Tilinpäätöksen liike- ja asuinkiinteistöjen käyvät arvot per 31.12.2012 perustuvat ulkopuolisen asiantuntijan vuoden 2012 lopussa suorittamaan arviointiin. AsOy Tapiolan Jalavan osalta käypänä arvona käytetään huoneistojen yhteenlaskettua julkisen hinnaston mukaista myyntihintaa. AsOy Tapiolan Pyökissä, AsOy Tapiolan Tammessa, AsOy Tapiolan Saarnissa ja KOy Tapiolan Jalopuupysäköinnissä käypänä arvona käytetään tase-arvoa.

Toimintokohtaiset liikekulut

Liikekulut ja poistot kirjataan toimintokohtaisesti tuloslaskelman eriin. Korvausten ja työkyvyn ylläpidon hoitamisesta aiheutuneet kulut sisältyvät maksettuihin korvauksiin, sijoitustoiminnasta aiheutuva kuluosuus sijoitustoiminnan kuluihin. Liikekuluina esitetään vakuutusten hoidon ja hallinnon kulut. Lakisääteiset maksut sisältyvät hallintokuluihin. Muissa kuluissa esitetään lomituksen ja työturvallisuuden hoitokulujen osuus.

Poistot kirjataan vuonna 2006 vahvistetun poistosuunnitelman mukaisesti siten, että standardi atk-ohjelmat ja muut pitkävaikutteiset menot poistetaan viiden vuoden tasapoistoin ja koneet ja kalusto 25 %:n menojäännöspoistoina. Yleinen koneiden, laitteiden sekä standardiohjelmien aktivointiraja on 2 000 €. Taidehankinnoista ei tehdä säännönmukaisia poistoja. Lomitusjärjestelmän suunnittelukulut on aktivoitu ja poistetaan vaikutusaikanaan 8 vuoden kuluessa. Poistot aloitetaan kunkin ohjelmaosion valmistumisvuotena.

Henkilökunnan eläkejärjestelyt

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva sekä lisäeläketurva (työsuhde alkanut ennen 31.12.2004) on hoidettu Tapiola-yhtiöissä. Eläkevakuutusmaksut on kirjattu tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti.

Vastuuvelan laskentaperiaatteet

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen on kirjattava vastuuvelkana STM:n vahvistamien perusteiden mukaisesti MYEL:n mukaisen eläketurvan järjestämisestä johtuvien tulevien menojen peittämiseen tarvittavat varat siihen määrään asti, johon eläkelaitoksen ne tulot, joita ei ole käytettävä muihin tarkoituksiin, riittävät menojen peittämiseen (MYEL 125 §).

Apurahansaajien MYEL- eläketurvan vakuutusmaksuvastuu rahoitetaan apurahansaajien vakuutusmaksuilla ja sijoitustoiminnan tuotoilla vähennettynä kuluilla. Kuluilla tarkoitetaan tilinpäätöksessä korvausmenoja ja kohtuullisia hoitokuluja. Jäljelle jäävä osa tuotoista siirretään vakuutusmaksuvastuuseen.

Maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (MATA) mukaisen työvahinkoturvan järjestämisestä aiheutuva vastuu rahoitetaan perusturvaosuudesta, valtion osuudesta ja maatalousyrittäjien vakuutusmaksuosuudesta MATA 15§:n 2 ja 3 momenteissa todettujen rahoitusosuuksien suhteessa. Työvahinkoturvan järjestämisestä johtuvien tulevien menojen peittämiseen tarvittavat varat Melan on kirjattava STM:n vahvistamien perusteiden mukaisesti korvausvastuuna. Siihen on siirrettävä vuosittain määrä, jolla MATA 15§:n 3 momentissa mainittu vakuutettujen osuus eroaa vuotuisesta vakuutusmaksutulosta.

Sen lisäksi, mitä kokonaiskustannusten rahoittamisesta MATA 15§:ssä säädetään, Kansaneläkelaitoksen ja Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen on vuosina 2004-2018 suoritettava perusturvaosuuden osalta ennen vuotta 2004 syntyneen vastuuvajauksen kattamiseksi korvausvastuun täydennysmaksua siten, että täydennysmaksu jakaantuu Kelan ja Melan vastattaviin osuuksiin 15§:n 2 momentissa säädettyjen rahoitusosuuksien suhteessa. Perusteiden mukaan täydennysmaksu on tasasuuruinen eli 2,5 miljoonaa euroa/v, josta Kelan osuus on 1,9 miljoonaa euroa ja Melan Myel-osuus 0,6 miljoonaa euroa.

Vapaa-ajan tapaturmavakuutusta koskeva vastuuvelka lasketaan STM:n vahvistamien laskuperusteiden mukaan.

Lyhenteiden selitykset:

MYEL	maatalousyrittäjän eläkelaki
LUEL	luopumiseläkelaki
LUTUL	laki maatalousyrittäjien luopumistuesta (1995-2006) ja laki maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta (2007-2014)
MATA	maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslaki
MATA-Va	vapaa-ajan tapaturmavakuutus
MELA-PVRL	laki sairausvakuutuslain mukaisen omavastuuajan korvaamisesta maatalousyrittäjille
RHV	ryhmähenkivakuutus
VEKL	laki valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolme- vuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta

TUOSLASKELMAN LIITTEET

VAKUUTUSMAKSUTULO JA LAKISÄÄTEISET RAHOITUSOSUUDET

Vakuutusmaksutulo	2012	2011
MYEL-peruseläkevakuutus	171 280 551,69	163 461 548,78
Ryhmähenkivakuutus	884 577,68	920 894,02
MATA-Ta- vakuutus	14 743 189,37	14 659 140,06
MATA-Va- vakuutus	4 860 804,18	4 858 720,78
Vakuutusmaksutulo ennen luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta	191 769 122,92	183 900 303,64
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista (-)		
MYEL	-209 820,02	-151 223,60
MATA	-17 576,54	-13 653,43
RHV	-2 137,09	-2 002,22
	<u>-229 533,65</u>	<u>-166 879,25</u>
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	191 539 589,27	183 733 424,39
Jälleenvakuuttajien osuus (-)	<u>-35 000,00</u>	<u>-35 000,00</u>
Vakuutusmaksutulo	191 504 589,27	183 698 424,39
Valtion osuus x)		
MYEL	561 784 250,57	529 783 463,23
LUEL	41 840 385,01	43 380 516,90
LUTUL	65 136 460,42	74 397 945,15
MATA	10 009 947,91	11 128 409,28
MELA-PVRL	3 391 746,17	3 326 435,59
Valtion osuus	682 162 790,08	662 016 770,15
Kansaneläkelaitoksen osuus	11 220 837,79	12 267 262,66
Vakuutusmaksutulo ja lakisääteiset rahoitusosuudet	<u>884 888 217,14</u>	<u>857 982 457,20</u>

x) ei sisällä lomituksen valtion osuutta

TUOSLASKELMAN LIITTEET

MAKSETUT KORVAUKSET

2012

2011

Eläkkeet

MYEL peruseläkkeet x)	617 867 236,63		584 970 980,25
MYEL lisäeläkkeet	8 500,20		8 211,93
TyEL, TEL, LEL, TaEL, MEL, VEL, KUEL, KIEL, KELAL peruseläkk.	186 976 741,02		177 408 740,78
TyEL, TEL, LEL, TaEL, MEL, VEL, KUEL, KIEL, KELAL lisäeläkk.	1 908 383,31		1 772 561,11
Palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet ja VEKL	896 936,53		704 280,62
YEL peruseläkkeet	11 951 067,39		10 968 926,57
YEL lisäeläkkeet	15 052,76		6 119,88
LUEL	41 840 385,01		43 380 516,90
LUTUL	62 948 145,37		72 188 202,15
MATA	15 090 062,27	14 887 814,78	
MATA 15 § 2. mom:n ja 15 a §:n mukainen osuus (-)	-3 821 742,91	11 268 319,36	-4 178 133,99
		935 680 767,58	902 118 220,98

Korvaukset

MATA	23 283 045,49		22 019 280,56
MELA-PVRL	3 199 187,58		3 134 445,42
RHV	1 699 287,03		1 795 281,58
	28 181 520,10		26 949 007,56

Eläkkeet ja korvaukset

963 862 287,68	929 067 228,54
----------------	----------------

Muut suoritus

817 886,69	860 738,20
------------	------------

Vastuunjakokorvaukset (-)

TyEL-LEL-TaEL-MEL	-98 328 605,64	-94 981 300,09	
YEL	-11 944 088,98	-10 929 984,75	
Palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet	116 994,58	-110 155 700,04	156 087,22
			-105 755 197,62

VEKL-Valtion korvaus

-17 836,31	-12 498,70
------------	------------

Maksetut korvaukset ennen hoitokuluja ja jv-osuutta

854 506 638,02	824 160 270,42
----------------	----------------

Korvaustoiminnon hoitokulut

10 572 108,94	12 116 161,42
---------------	---------------

Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut

34 397,98	32 869,03
-----------	-----------

Maksetut korvaukset ennen jv-osuutta

865 113 144,94	836 309 300,87
----------------	----------------

Jälleenvakuuttajien osuus (-)

0,00	0,00
------	------

Maksetut korvaukset

865 113 144,94	836 309 300,87
----------------	----------------

x) sisältää myös MYELin osuuden MATAlle

TUOSLASKELMAN LIITTEET

SIIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTON ERITTELY

Sijoitustoiminnan tuotot	2012	2011
Tuotot kiinteistösijoituksista		
Muut tuotot (vuokratuotot)	2 183 091,86	2 168 362,89
Tuotot muista sijoituksista		
Osinkotuotot ja voitto	93 483,90	143 027,65
Korkotuotot	1 154 556,87	1 255 380,57
Muut tuotot	434 304,59	1 758 884,79
	<u>3 865 437,22</u>	<u>3 927 247,68</u>
Arvon alentumisten palautukset	5 985 069,98	5 169 326,92
Myyntivoitot	<u>5 899 506,59</u>	<u>6 277 086,16</u>
	15 750 013,79	15 373 660,76
Sijoitustoiminnan kulut		
Kulut kiinteistösijoituksista	1 107 019,68	903 932,80
Kulut muista sijoituksista	118 503,21	103 448,02
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut	<u>40 096,29</u>	<u>20 697,04</u>
	1 265 619,18	1 028 077,86
Sijoitusten arvonalentumiset ja poistot		
Arvon alentumiset	3 948 737,58	8 874 496,81
Sij.om. suunn.muk.poi.	0,00	0,00
Myyntitappiot	<u>665 763,47</u>	<u>1 216 646,10</u>
	5 880 120,23	11 119 220,77
Sijoitustoiminnan hoitokulut	<u>376 775,42</u>	<u>348 009,49</u>
	6 256 895,65	11 467 230,26
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	9 493 118,14	3 906 430,50
Sijoitustoiminnan nettotuoton jakautuminen:		
MYEL - toiminta	3 428 422,73	1 624 888,56
MATA -Ta - toiminta	4 973 339,41	1 865 643,87
MATA- Va- toiminta	1 091 356,00	415 898,07
	<u>9 493 118,14</u>	<u>3 906 430,50</u>

TULOSLASKELMAN LIITTEET

LIIEKULUT

Kokonaisliikekulut toiminnoittain (ei sisällä lomitusta ja työturvallisuutta)			2012	2011
	Liikemenot	Suunn.mukaiset poistot	Yhteensä	Yhteensä
Maksetut korvaukset	10 379 762,19	226 744,73	10 606 506,92	12 149 030,45
Korvaustoiminnon hoitokulut	10 345 364,21	226 744,73	10 572 108,94	12 116 161,42
Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut	34 397,98	0,00	34 397,98	32 869,03
Liikekulut	12 542 609,70	268 381,48	12 810 991,18	11 315 476,41
Vakuutustoiminnon hoitokulut	5 676 217,53	124 408,61	5 800 626,14	5 671 394,71
Hallinnosta aiheutuvat kulut	6 866 392,17	143 972,87	7 010 365,04	5 644 081,70
Sijoitustoiminnan liikekulut	370 254,00	6 521,42	376 775,42	348 009,49
Kokonaisliikekulut	23 292 625,89	501 647,63	23 794 273,52	23 812 516,35

Tuloslaskelman hallinnon kulujen erittely		2012	2011
Lakisääteiset maksut			
ETK:n kustannusosuus	498 459,62	716 067,46	
TELK Työeläkeas. muutoksenh.	76 014,33	73 139,33	
Finanssivalvonnan valvontamaksu	8 228,74	582 702,69	8 928,97
Muut hallintokulut		574 886,37	584 200,03
Yhteensä		1 157 589,06	1 382 335,79
Tilintarkastajan palkkiot			
Tilintarkastus		37 158,30	46 998,30
Muut palvelut		0,00	3 554,70
		37 158,30	50 553,00
Kokonaisliikekulujen jakautuminen			
MYEL- toiminta		16 402 888,66	15 872 485,00
MATA-Ta - toiminta		4 712 365,36	4 891 835,86
MATA-Va - toiminta		807 653,92	1 076 307,11
LUTU - toiminta		1 871 365,58	1 971 888,38
		23 794 273,52	23 812 516,35

Henkilöstökulut (ei sisällä lomitusta ja työturvallisuutta)		
Palkat ja palkkiot	7 866 742,66	7 650 547,92
Eläkekulut	1 552 657,52	1 539 667,74
Muut henkilösivukulut	391 846,30	409 161,20
Muut henkilöstökulut	696 065,56	625 282,06
	10 507 312,04	10 224 658,92

Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset

Palkkiot valtuuskunnan jäsenille ja varajäsenille	29 342,00	30 561,00
Palkkiot hallituksen jäsenille ja varajäsenille	58 306,00	58 653,00
Palkat ja palkkiot toimitusjohtajalle ja hänen sijaiselleen	296 366,00	288 216,00

Toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 63 vuotta. Lisäeläketurva on järjestetty Keskinäinen Henkivakuutus-yhtiö LähiTapiolassa.

Luottamustoimessa oleville henkilöille on kustannettu TyEL-järjestelmän vähimmäisehtojen mukainen eläketurva.

Johdolle ei ole annettu rahalainoja, vakuuksia eikä myönnetty muita vastuusitoumuksia.

Henkilöstön keskimääräinen nettohenkilömäärä

Konttorihenkilöstö	157	152
Asiamiehet	33	34

TULOSLASKELMAN LIITTEET

VASTUUVELAN MUUTOKSEN ERITTELY

	31.12.2012	Muutos 2012	31.12.2011	31.12.2010
MYEL-peruseläketurvan vakuutusmaksuvastuu	35 579 855,61	3 196 578,14	32 383 277,47	30 145 525,30
APUR. MYEL-perusturvan vakuutusmaksuvastuu	18 766 290,67	7 188 396,45	11 577 894,22	5 581 924,19
MYEL-lisäeläketurvan vakuutusmaksuvastuu	9 297,48	-348,20	9 645,68	9 773,19
MYEL-lisäeläketurvan korvausvastuu	36 356,73	-1 575,02	37 931,75	39 527,74
MATA -Ta:n korvausvastuu	88 641 443,82	4 425 575,05	84 215 868,77	79 358 041,92
MATA -Va:n korvausvastuu	19 732 143,86	1 061 479,24	18 670 664,62	18 160 959,00
	162 765 388,17	15 870 105,66	146 895 282,51	133 295 751,34

MUUT TUOTOT

2012

2011

Lomitustoiminnan tuotot

Kuntien lomituksen käyttökustannusten korvaus	205 502 839,96	207 885 031,17
Kuntien lomituksen hallintokustannusten korvaus	14 133 944,80	14 133 966,64
Melan lomituksen hallintokustannusten korvaus	1 824 000,00	1 824 000,00
Turkistuottajien lomituksen hallintokust.korvaus	181 999,80	181 992,48
Turkistuottajien lomituksen käyttökust.korvaus	1 722 202,43	1 102 211,54
Poronhoitajien sijaisapukustannusten korvaus	339 013,00	183 599,43
	223 703 999,99	225 310 801,26

MUUT KULUT

Lomitustoiminnan kulut

Kuntien lomituksen käyttökustannukset	205 502 839,96	207 885 031,17
Kuntien lomituksen paikallishallintokustannukset	14 133 944,80	14 133 966,64
Turkistuottajien lomituksen hallintokustannukset	181 999,80	181 992,48
Turkistuottajien lomituksen käyttökustannukset	1 722 202,43	1 102 211,54
Poronhoitajien sijaisapukustannukset	339 013,00	183 599,43
Melan lomituksen hoitokulut		
Henkilöstökulut	386 239,50	418 075,17
Atk-kulut	271 183,02	392 190,64
Muut kulut	393 521,79	346 754,90
Poistot	627 410,62	621 497,67
	223 558 354,92	225 265 319,64

Työturvallisuustoiminnan kulut

Työturvallisuuden apurahat	136 349,00	253 192,00
Työturvallisuuden hoitokulut	596 389,57	456 868,87
	732 738,57	710 060,87

TASEEN LIITTEET

SIIJOITUKSET

Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero

Sijoitukset	31.12.2012	Jäljelläoleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöosakkeet		27 709 973,16	27 709 973,16	60 356 028,97
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet		117 903 654,88	117 903 654,88	132 401 123,27
Rahoitusmarkkinavälineet		0,00	0,00	0,00
Muut lainasaamiset		1 093 000,00	1 093 000,00	1 099 319,44
		146 706 628,04	146 706 628,04	193 856 471,68

Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta

0,00
146 706 628,04

Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus) 47 149 843,64

Sijoitukset	31.12.2011	Jäljelläoleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöosakkeet		25 012 173,35	25 012 173,35	48 478 312,23
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet		107 895 297,74	107 895 297,74	115 870 733,60
Rahoitusmarkkinavälineet		142 500,00	142 500,00	142 500,00
Muut lainasaamiset		96 600,00	96 600,00	96 600,00
		133 146 571,09	133 146 571,09	164 588 145,83

Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta

0,00
133 146 571,09

Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus) 31 441 574,74

TASEEN LIITTEET

Kiinteistösijoitukset

Kiinteistösijoitusten muutokset		Kiinteistöosakkeet
Hankintameno	1.1.2011	25 012 173,35
Lisäykset		0,00
Vähennykset		0,00
Hankintameno	31.12.2011	<u>25 012 173,35</u>
Hankintameno	1.1.2012	25 012 173,35
Lisäykset		2 733 382,18
Vähennykset		-35 582,37
Hankintameno	31.12.2012	<u>27 709 973,16</u>

2012

Omassa käytössä olevat kiinteistöosakkeet

Jäljellä oleva hankintameno	5 256 505,54
Kirjanpitoarvo	5 256 505,54
Käypä arvo	11 762 204,55

Sijoituskiinteistö- ja asunto-osakkeet

	Omistusosuus	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistö Oy Espoon Finnbo	100,0 %	1 720 000,00	1 720 000,00
Kiinteistö Oy Kauniaisten Asematie 13	100,0 %	2 350 000,00	2 350 000,00
Kiinteistö Oy Metsätapiola	51,02 %	13 463 476,37	32 780 681,63
Kiinteistö Oy Tietäjäntie 11	100,0 %	930 000,00	930 000,00
Kiinteistö Oy Hopia-avain	100,0 %	1 830 000,00	1 830 000,00
Kiinteistö Oy Kurunhelmi	60,0 %	757 200,00	757 200,00
Asunto Oy Kauniaisten Läntinen Koulupolku 2	100,0 %	1 235 667,92	3 600 000,00
Asunto Oy Otatornit	29,6 %	1 235 290,95	4 040 000,00
Asunto Oy Kittilän Kätäläinen	23,0 %	416 090,20	721 000,00
Vierumäki Golf Garden Oy rak.nro 143		461 655,12	500 000,00
		24 399 380,56	49 228 881,63

Muut kiinteistö- ja asunto-osakkeet

Kiinteistö Oy Metsätapiolan Pysäköinti	51,02 %	110 181,82	110 181,82
Kiinteistö Oy Tapiolan Jalopuupysäköinti	51,02 %	208 257,48	208 257,48
As Oy Tapiolan Jalava	51,02 %	748 038,22	8 564 592,96
As Oy Tapiolan Pyökki	51,02 %	748 038,36	748 038,36
As Oy Tapiolan Saarni	51,02 %	748 038,36	748 038,36
As Oy Tapiolan Tammi	51,02 %	748 038,36	748 038,36
		3 310 592,60	11 127 147,34

Kiinteistö- ja asunto-osakkeet yhteensä

<u>27 709 973,16</u>	<u>60 356 028,97</u>
----------------------	----------------------

Muut sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Pörssiyhtiöt	1 725 256,55	1 856 090,70
Muut kuin pörssiyhtiöt yhteensä	4 594 201,22	4 647 210,07
Sijoitusrahasto-osuudet yhteensä	111 584 197,11	125 897 822,50

Osakkeet ja osuudet yhteensä

<u>117 903 654,88</u>	<u>132 401 123,27</u>
-----------------------	-----------------------

Muut lainasaamiset

2012

2011

Lainasaamiset vakuuden mukaan jaoteltuna

Muut lainasaamiset		
Pankkitakaus	93 000,00	96 600,00
Vakuudeton laina KOy Metsätapiolalle	1 000 000,00	0,00

TASEEN LIITTEET

AINEETTOMIEN JA AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2012	5 644 475,71	2 372 163,99	8 016 639,70
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	-8 394,66	0,00	-8 394,66
Lisäykset	159 391,17	698 000,54	857 391,71
Vähennykset	0,00	-1 300 798,90	-1 300 798,90
Hankintameno 31.12.2012	5 795 472,22	1 769 365,63	7 564 837,85
Kertyneet poistot 1.1.2012	-3 545 687,88	-1 723 011,31	-5 268 699,19
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	8 394,66	0,00	8 394,66
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	1 246 990,90	1 246 990,90
Tilikauden poistot	-775 916,75	-381 130,01	-1 157 046,76
Kertyneet poistot 31.12.2012	-4 313 209,97	-857 150,42	-5 170 360,39
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	1 482 262,25	912 215,21	2 394 477,46

Hankinnat/poistot toiminnoittain

	Kirjanpitoarvo 1.1.2012	Lisäys/Vähennys netto	Poisto	Kirjanpitoarvo 31.12.2012
Lomitus				
Atk-järjestelmä	1 747 166,45	0,00	619 244,17	1 127 922,28
Hallinto	129 516,90	24 835,81	8 166,45	146 186,26
	1 876 683,35	24 835,81	627 410,62	1 274 108,54
Työturvallisuus	16 832,16	19 812,22	8 096,51	28 547,87
Sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muu toiminta	854 425,00	758 935,68	521 539,63	1 091 821,05
	2 747 940,51	803 583,71	1 157 046,76	2 394 477,46

VASTUUT

Sijoitussitoumukset

Sijoitussitoumuksista jäljellä oleva maksamaton osuus	31.12.2012
Essedel Russia Opportunity Fund Ky	435 002,41
MedTECH Rahasto Ky	390 000,00
VNT Management Oy / Power Fund II Ky	214 225,91
Selected Mezzanine Funds I Ky	390 000,00
Selected Private equity Ky	377 404,00

Leasingvuokravastuut

Vuonna 2013 maksettavat	40 093,22
Myöhemmin maksettavat	63 943,45
Yhteensä	104 036,67

Vuokravastuut

Vuonna 2013 maksettavat	95 040,00
Myöhemmin maksettavat	768 240,00
Yhteensä	863 280,00

TASEEN LIITTEET

SAAMINEN VALTIOLTA JA KELALTA / VELKA VALTIOLLE JA KELALLE

Saaminen (+) /Velka (-)

SAAMINEN VALTIOLTA /VELKA VALTIOLLE

2012

2011

MYEL 135 §	-3 115 749,43	-1 916 536,77
LUEL 22 §	-59 614,99	-19 483,10
LUTUL 38 §	-63 539,58	-702 054,85
LUKL 35 §	0,00	0,00
MATA 16 §	-1 490 052,09	-671 590,72
PVRL 10 §	-128 253,83	-143 564,39
	-4 857 209,92	-3 453 229,83

SAAMINEN KELALTA/VELKA KELALLE

MATA 16 §	-1 479 162,21	-532 737,34
	-6 336 372,13	-3 985 967,17

SIIRTOVELAT

2012

2011

Valtionosuusennakko (MMM)	-8 108 333,33	-9 025 000,00
Muut siirtovelat	-5 468 920,03	-4 443 377,42
	-13 577 253,36	-13 468 377,42

SAAMINEN/VELKA VASTUUNJAOSTA

2012

2011

Siirtosaaminen (+) / Siirtovelka (-)

YEL-eläkkeet	-20 938,37	-226 317,35
TyEL-, TEL-, LEL-, TaEL-, MEL-, KELAL-, VEL-, KUEL- ja KIEL- eläkkeet	167 678,63	1 873 704,43
Palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet	-46 354,91	47 308,80
	100 385,35	1 694 695,88

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

osuus
%

Oma pääoma
31.12.2012

Tilikauden voitto/
tappio eur

Melan kokonaan omistamat:

Kiinteistö Oy Espoon Finnbo, Espoo	100	1 688 674,81	2 538,84
Kiinteistö Oy Kauniaisten Asematie 13, Kauniainen	100	2 364 033,25	15 910,34
Kiinteistö Oy Tietäjäntie 11, Espoo	100	618 164,90	-2 075,43
Asunto Oy Kauniaisten Läntinen Koulupolku 2, Kauniainen	100	1 174 587,19	-1 723,82
Kiinteistö Oy Hopia-avain, Helsinki	100	1 028 674,50	2 963,34

Melan osittain omistamat:

Kiinteistö Oy Kurunhelmi, Kuru	60,0	1 233 638,61	-6 749,52
Kiinteistö Oy Metsätapiola, Espoo	51,02	15 318 635,71	-7 330 556,69
Kiinteistö Oy Metsätapiolan Pysäköinti, Espoo	51,02	195 237,69	2,03
Kiinteistö Oy Tapiolan Jalopuupysäköinti, Espoo	51,02	333 400,24	-5 018,26
Asunto Oy Tapiolan Jalava, Espoo	51,02	1 210 689,09	-4 872,81
Asunto Oy Tapiolan Pyökki, Espoo	51,02	1 215 562,69	0,00
Asunto Oy Tapiolan Saarni, Espoo	51,02	1 215 562,69	0,00
Asunto Oy Tapiolan Tammi, Espoo	51,02	1 215 562,69	0,00
Asunto Oy Otatornit, Espoo	29,6	1 382 496,84 x)	-4 717,44 x)
Asunto Oy Kittilän Kätkäläinen, Kittilä	23,0	1 450 979,44 x)	-1 523,71 x)

x) Vuoden 2011 tilinpäätöslukuja

TUNNUSLUVUT

Melan taloudellista kehitystä ja vakuutustoimintaa kuvaavat tunnusluvut

Luvut eivät sisällä lomitusta

	2012	2011	2010	2009	2008
	milj. e	milj. e	milj. e	milj. e	milj. e
Vakuutusmaksutulo	191,5	183,7	180,0	167,7	156,6
Valtion osuus	682,2	662,0	651,4	652,2	624,3
Kansaneläkelaitoksen osuus	11,2	12,3	11,6	11,9	17,1
Maksetut eläkkeet ja korvaukset	-964,7	-929,9	-916,5	-915,7	-869,9
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	22,6	-5,2	15,3	22,5	-18,1
tuotto sitoutuneelle pääomalle, %	12,7 %	-3,0 %	11,7 %	17,4 %	-12,0 %
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin	17,1	-10,6	10,4	18,1	-23,5
Liikevaihto	900,6	873,4	851,9	837,9	805,4
Kokonaisliikekulut	-23,8	-23,8	-24,1	-25,2	-24,1
% liikevaihdosta	2,6 %	2,7 %	2,8 %	3,0 %	3,0 %
MYEL-liikekulut % MYEL- työtulosummasta	1,2 %	1,1 %	1,2 %	1,2 %	1,3 %
Vastuuvelka	162,8	146,9	133,3	118,2	108,5
Eläkevarat	209,9	178,3	162,1	140,3	121,7
MYEL-työtulosumma	1 435,4	1 432,6	1 440,2	1 401,6	1 318,1
	hlöä	hlöä	hlöä	hlöä	hlöä
MYEL-vakuutettuja 31.12.	75 919	78 459	80 897	82 906	84 063
MATA-vakuutettuja 31.12.	94 840	96 643	98 515	100 313	100 691
Eläkkeen- ja korvauksensaajia 31.12.	142 048	146 928	151 805	157 158	162 095

Tunnuslukujen laskentakaavat ja tunnuslukujen sisältö 31.12.2012

Vakuutusmaksutulo

MYEL- ja MATA- vakuutusmaksutulot suoriteperusteisesti ennen luottotappion ja jälleenvakuuttajien osuuden vähentämistä

Valtion osuus

Melan saamat valtionosuudet MYEL-järjestelmän ja luopumisjärjestelmien kustannuksista

Kansaneläkelaitoksen osuus

Kansaneläkelaitoksen suorittama osuus tapaturmajärjestelmän kustannuksista

Maksetut eläkkeet ja korvaukset

Eläkkeensaajille maksetut eläkkeet ja korvaukset ennen vastuunjakokorvauksen vähentämistä

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin

Sijoitusten nettotuotto käyvin arvoin on raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos +/- kassavirta kauden aikana

Tuotto sitoutuneelle pääomalle lasketaan TWR (time weighted return) -kaavaa käyttäen.

Tuoton päivänoteeraus = (Muutos - Kassavirta) / (Edellisen päivän markkina-arvo)*100

Muutos = Nykyinen markkina-arvo - edellisen päivän markkina-arvo

Kassavirta = ostot - myynnit - tuotot + kulut

Tuotto pidemmälle aikavälille lasketaan ketjuttamalla:

$$\text{Tuotto} = ((1+\text{tuotto}_1) * (1+\text{tuotto}_2) * \dots * (1+\text{tuotto}_n) - 1) * 100$$

Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin

Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin on sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin - vastuuvelan tuottovaatimus

Liikevaihto

Liikevaihto = vakuutusmaksutulo ennen vakuutusmaksusaamisten luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta + valtion osuus + Kansaneläkelaitoksen osuus + sijoitustoiminnan tuotot tuloslaskelman mukaan

Kokonaisliikekulut

Toimintokohtaiset liikekulut yhteensä (eivät sisällä lomitusta ja työturvallisuutta)

Vastuuvélka

Taseen vastuuvélka

Eläkevarat

Eläkevarat = Melan vastuuvélka per 31.12.2012 + sijoitusten kirjanpitoarvon ja käyvän arvón erotus

MYEL - työtulosumma

Vakuutuskannasta per 31.12.2012 laskettu MYEL- työtulosumma koko vuodelle

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnan yleiset periaatteet

Riskienhallinta kattaa kaikki Melan tehtäväalueet. Melan riskienhallinnan tavoitteena osana sisäistä valvontaa on taata toiminnan häiriöttömyys, jatkuvuus ja taloudellisuus ehkäisemällä tunnistettujen riskien toteutumista ja minimoimalla niistä aiheutuvat menetykset. Toisaalta riskienhallinnan avulla voidaan myös tunnistaa mahdollisuuksia. Riskienhallintatyön perustana on Melan toiminta-ajatus, toimintaympäristön analyysi ja strategiset tavoitteet.

Olennaista on pyrkiä kohdistamaan riskienhallinnan resurssit kustannustehokkaasti, mikä edellyttää toiminnan avainriskien hahmottamista. Tässä prosessissa on arvioitava riskien vaikutusten merkittävyys ja toteutumisen todennäköisyys, jotta voidaan kehittää niiden hallintaan asianmukaiset toimintaperiaatteet ja menettelyt.

Julkista tehtävää hoitavana eläkelaitoksena Melan riskienhallintapolitiikka on lähtökohtaisesti riskejä karttavaa. Tavoite on riskien tunnistaminen, harkittu hallinta ja mahdollinen riskien pienentäminen tai poistaminen.

Riskienhallinnan vastuu ja valvonta

Melan hallitus huolehtii eläkelaitoksen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävästä sisäisestä valvonnasta ja riittävästä riskienhallintajärjestelmästä (MYEL 119 §). Hallitus hyväksyy vuosittain Melan koko toiminnan kattavan riskienhallintasuunnitelman, jossa määritellään eri toimintojen riskienhallinnan tavoitteet, riskinoton rajat, vastuut, mittarit ja valvontaperiaatteet.

Lisäksi Melan hallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan periaatteet, joiden noudattaminen toteuttaa osaltaan myös riskienhallintaa Melassa.

Riskienhallinnan organisointi

Melan hallituksella ja toimitusjohtajalla on kokonaisvastuu riskienhallinnasta osana Melan sisäistä valvontaa. Hallitus hyväksyy vuosittaisen riskienhallinta-suunnitelman ja arvioi vuosittain, onko Melan sisäinen valvonta, mukaan lukien riskienhallinta, asianmukaisesti järjestetty. Sijoitustoiminnan riskienhallinnassa hallituksen työvaliokunnalla on työvaliokunnan sijoitustoimintaan liittyvien tehtävien vuoksi keskeinen rooli. Hallitus huomioi riskienhallinnan tuottaman informaation osana strategista suunnittelua ja päätöksentekoa.

Riskienhallintatoimintoa johtaa toimitusjohtaja apunaan johtoryhmä. Riskienhallintaprosessin käytännön kehittämis- ja koordinoitavuus kuuluu toimitusjohtajan alaisuudessa työskentelevälle lakiasianpäälikölle.

Kunkin yksikön päälikkö vastaa yksikkönsä riskienhallinnan toteutuksesta. Vuosittaisen toimintasuunnittelun yhteydessä yksiköt ja aktuaari laativat toimintaansa koskevat riskienhallintasuunnitelmat.

Seuranta ja valvonta

Riskienhallinnan valvonnassa toimitusjohtajan apuna on Melan johtoryhmä, mukaan lukien johtoryhmän asiantuntijoina toimivat lakiasianpäälikkö ja aktuaari. Valvonnassa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että suunnitelmissa esitetyt toimet riskien hallitsemiseksi käytännössä toteutetaan tarkkailemalla asetettujen mittareiden tuloksia eli riskien pysymistä hyväksyttävissä rajoissa sekä riskienhallintaprosessin etenemistä ja toimivuutta.

Yksiköt seuraavat riskienhallintasuunnitelmiansa toteutumista asetettujen mittareiden avulla.

Sisäinen tarkastus käyttää hyväksi Melassa suoritettujen riskikartoitusten tuloksia tarkastuskohteiden valinnassa, tarkastaa myös riskienhallintatoimintoa ja antaa pyydettyä riskienhallintaa koskevia asiantuntijalausuntoja.

Raportointi

Hallitukselle raportoidaan puolivuositteittain riskienhallinnan kokonaistilanteesta. Hallitukseen tuodaan sijoitusriskiraportit neljännesvuositteittain sekä erikseen muut mahdolliset olennaiset riskihavainnot vuoden aikana.

Yksiköiden olennaisista riskihavainnoista raportoidaan neljännesvuositteittain johtoryhmälle.

Vakuutusteknisen vastuuvelan riskit ja riskienhallinta

Riskien määrittely ja riskienhallintastrategiat

STM:n vahvistamien perusteiden mukaisesti maatalousyrittäjien MYEL-perusturvan vakuutusmaksuvastuuseen siirretään tilinpäätöksessä se osa Melan tuotoista, jota ei ole käytetty Melan muiden kulujen peittämiseen. Maatalousyrittäjien MYEL on siten puhtaasti jakojärjestelmä ja vastuuvetä luonteeltaan lähinnä maksuvalmiutta varmistava puskurirahasto. Sen määrän vähäisyydestä johtuen maksuvalmiusriski kohdistuu pääosin vuotuisen vakuutusmaksutulon ja valtionosuuden arviointiin.

Apurahansaajien MYEL-perusturvan mukaiset rahavirrat on pidettävä erillään maatalousyrittäjien vastaavista ja siksi apurahansaajien MYEL-perusturvan vakuutusmaksuvastuu muodostuu apurahansaajien tulojen ja menojen erotuksena STM:n vahvistamien perusteiden mukaisesti. Valtio osallistuu apurahansaajien eläketurvan rahoitukseen, jos apurahansaajien vakuutusmaksuvastuu tulevaisuudessa menee negatiiviseksi.

MYEL-lisäturvaliikkeen pienuudesta johtuen siihen ei liity olennaista riskiä. Valtio osallistuu lisäturvan mukaisten eläkkeiden maksuun siltä osin kuin vastuuvetä ja sille saatu sijoitusten tuotto ei riitä.

MATA:n mukaisen lakisääteisen työvahinkoturvan järjestämisestä aiheutuva kustannus rahoitetaan

perusturvaosuudella (Kela ja MYEL), valtion osuudella ja maatalousyrittäjien vakuutusmaksuosuudella. Perusturvan rahoittajat eivät osallistuneet pysyvien korvausten rahastointiin ennen vuotta 2004, ja tästä johtuen ne maksavat siirtymävaiheen 2004–2018 aikana erillistä täydennysmaksua syntyneen vastuuvajauksen kattamiseksi. Sekä täydennysmaksu että todellinen korvausvastuu määrätään STM:n vahvistamien perusteiden nojalla. Siirtymävaiheen jälkeen työajan MATA on täysin rahastoiva järjestelmä pysyvien korvausten osalta. MATA 15 § 3 momentin mukaisen vakuutettujen kustannusosuuden ja vuotuisen vakuutusmaksutulon erotusta seurataan tasoitusvastuulla, joka kontrolloi samalla vakuutusmaksutason oikeellisuutta. STM vahvistaa laskuperusteet myös vakuutusmaksun osalta.

Vapaaehtoisien vapaa-ajan tapaturmavakuutuksen rahoittavat vakuutetut vakuutusmaksulla, jonka tason STM vahvistaa. Vapaaehtoisessa vapaa-ajan vakuutuksessa riski vakuutuskannan äkilliseen pudotukseen on olemassa, joten vastuun määrän on oltava oikein mitoitettu, että jo sattuneiden vahinkojen vastaiset korvaukset pystytään maksamaan. Vapaa-ajan vakuutuksen korvausvastuussa käytetään samaa pääomitusmallia kuin lakisääteisessä työajan tapaturmavakuutuksessa. STM vahvistaa myös vapaa-ajan vakuutuksen korvausvastuun laskuperusteet.

Riskienhallintaprosessit

Vakuutusmaksun, hoitokulun ja vakuutusteknisten vastuiden laskuperusteet vahvistetaan STM:ssä kaikkien Melan harjoittamien vakuutusliikkeiden osalta. Luottotappioriski ei ole olennainen, mutta sitä seurataan jatkuvasti. Lakisääteisyydestä johtuen Mela ei voi tehdä vastuuvainta eläke- ja tapaturmavakuutuksessa.

Maatalousyrittäjän eläkelain täytäntöönpanosta annetun valtioneuvoston asetuksen (MYEA) 5 §:n mukaisesti valtionosuus vahvistetaan vuoden aikana kolme kertaa: edellisen vuoden marraskuussa vahvistetaan ennakkoerät koko seuraavalle vuodelle, kesäkuussa tarkistetaan ennakkoerät kuluvan vuoden jälkimmäiselle puoliskolle (samalla kun vahvistetaan edellisen vuoden lopullinen valtionosuus) ja marraskuussa tarkistetaan joulukuulta suoritettava ennakkoerä. Valtionosuusselvitykset pohjautuvat tarkkoihin seurantamalleihin, jotka nojaavat tuoreimpaan mahdolliseen tilastotietoon ja joissa huomioidaan jo tiedossa olevat laki-, atk-, ym. muutokset.

Vapaa-ajan MATA-liikkeessä on isoja vahinkoja vastaan turvauduttu yksittäisyli vahinkojälleenvakuutuksella (Excess of Loss). Jälleenvakuutuksen kate on se osa vahinkomenosta, joka ylittää 500 000 euroa jälleenvakuuttajan enimmäisvastuun ollessa 1 000 000 euroa lopullista yhtä vahinkoa kohti. Vapaa-ajan MATA:n vuotuisen tuloksen heilahteluun varaudutaan tasoitusvastuulla, jolla on riskiteoreettisesti määrätty ala- ja yläraja.

Vakuutusmatemaattiset oletukset

MYEL-perusturvan mukaisessa vakuutusliikkeessä seurataan TyEL:n perustekorkoa, mikä määrätään puolivuositain. MYEL-lisäturvan perustekorko on 4,25 %. Työajan ja vapaa-ajan MATA-vakuutuksissa perustekorko on 3,5 %.

MYEL-vakuutettujen ja -eläkkeiden seurantamalleissa käytetään kuolevuusperustetta, joka on määritetty MYEL-vakuutettujen ja -eläkkeensaajien tietojen pohjalta. MATA-vakuutuksissa käytetään myös MYEL:n kuolevuusperustetta, mutta MATA:n mukaisten pysyvien korvausten pääomituksessa käytetään yleisen tapaturmavakuutuksen kuolevuusperustetta ja sen mukaisia pääoma-arvokertoimia. TVL on päivittänyt näitä kertoimia uuden kuolevuusperusteen mukaisiksi vuonna 2011. Uudet kertoimet otetaan käyttöön Melassa uuden korvaussovelluksen käyttöönoton yhteydessä vuonna 2013 ja niiden arvioidaan korottavan rahoitettavaa kokonaiskustannusta noin 10 miljoonaa euroa.

Määrällisiä tietoja vakuutusteknisestä vastuuvälästä

Vakuutusteknisen vastuuvälän määrätiedot vakuutusliikkeittäin sekä vakuutustoimintaa kuvaavat tunnusluvut löytyvät tilinpäätöksen liitetiedoista. Vapaa-ajan MATA-vakuutuksen tasoitusvastuun määrä, tavoitevyöhykkeen ala- ja yläraja sekä niiden kehitys kymmenen vuoden ajalta löytyvät myös

tilinpäätösaineistosta.

Sijoitusriskien hallinta

Riskien määrittely ja riskienhallintastrategiat

Sijoitustoiminnan merkitys on suhteellisesti pienempi kuin työeläkejärjestelmässä yleensä. Melan sijoitusomaisuuteen kohdistuu markkina-, korko- ja likviditeettiriski, joista Melan toiminnan rahoituksesta johtuen merkittävin on likviditeettiriski. Tämä on otettu sijoitustoiminnassa huomioon sijoittamalla varallisuutta helposti rahaksi muutettaviin kohteisiin sekä laatimalla pitkäaikaista likviditeettiennustetta.

Sijoituspolitiikka, sen muutokset samoin kuin sijoitustoiminnan yksityiskohtaiset tavoitteet on kuvattu vuosittain laadittavassa sijoitussuunnitelmassa.

Riskienhallintaprosessit

Hallitus vahvistaa vuosittain sijoitussuunnitelman ja laitosta koskevan yleisen riskienhallintasuunnitelman. Riskienhallintasuunnitelmassa kuvataan sijoitustoimintaan liittyviä yleisiä sisäiseen valvontaan liittyviä periaatteita ja näitä periaatteita tarkennetaan sijoitussuunnitelmassa. Sijoitussuunnitelman toteutumista seurataan vähintään neljännesvuosittain sekä hallituksen työvaliokunnassa että hallituksessa. Sijoitusriskien valvonnasta ja raportoinnista vastaa talousyksikkö.

Merkittävä osa Melan sijoitusomaisuudesta on ulkopuolisten omaisuudenhoitajien hallussa. Yhden omaisuudenhoitajan hallinnoiman salkun suuruus on rajoitettu 30 %:iin keskimääräisestä vastuuvuorun bruttomäärästä. Keskinäisissä sopimuksissa on rajoitettu salkunhoitajan valtuuksia allokaation suhteen. Salkunhoitajia valvotaan vähintään kuukausitasoisen raportoinnin avulla sekä tapaamalla vastuuhenkilöitä säännöllisesti. Salkunhoitajina käytetään vain hyvämaineisia ja yleisesti tunnettuja toimijoita.

Melan toimeenpanemassa erillislainsäädännössä on säädetty kussakin tapauksessa erikseen sijoitusten minimituottovaatimus:

- MYEL-peruseläkevakuutukselle perustekorko (1.1.2012 alk. 3,25 % ja 1.7.2012 alk. 4,00 %)
- MYEL-lisäeläkevakuutukselle perustekorko on 4,25 %
- MATA-vastuuvuorolle perustekorko on 3,5 %

Vuodesta 2008 lähtien otettiin käyttöön VaR ja stressitestausta-seuranta. Tämän avulla pystytään paremmin arvioimaan sijoitustoiminnan enimmäistappioriskejä sekä markkinoiden muutosten vaikutusta sijoitusomaisuuteen.

Määrällisiä tietoja sijoituskannan riskirakenteesta

Sijoitukset ja niiden tuotot on kuvattu aiemmin liitetiedoissa ja tunnusluvuissa.

Sijoitusten osuudet lajeittain keskimäärin vuoden 2012 lopun tilanteesta. Luvuissa eivät ole mukana omien toimitilojen hallintaan oikeuttavat Kiinteistö Oy Metsätapiolan osakkeet.

Sijoituslaji	Sitoutunut pääoma (milj. e) 31.12.2012	Osuus %	Tuotto % / v
Lainat	1,1	0,7	0,0
Joukkovelkakirjalainat	67,2	41,3	13,1
Markkinaraha	5,7	3,5	4,8
Korkosijoitukset yhteensä	72,9	44,8	12,1
Osakkeet ja osuudet	58,2	35,8	12,9
Kiinteistöt	30,5	18,7	27,4
Kaikki	162,7	100,0	12,7

Sijoitukset (markkina-arvoin 31.12.2012) osakkeisiin ja osuuksiin jakautuvat maantieteellisesti siten, että 27,5 % on sijoitettu Suomeen, 36,8 % muuhun Eurooppaan ja 35,7 % muuhun maailmaan.

Kiinteistösijoitukset (markkina-arvoin 31.12.2012) jakautuvat toimistokiinteistöihin 64,3 % (5 kohdetta), asuinkiinteistöihin 25,1 % (2 kohdetta) ja muihin kiinteistökohteisiin 6,5 % (3 kohdetta) sekä kiinteistörahastot 4,1 %. Kohteet sijaitsevat pääosin pääkaupunkiseudulla.

Operatiiviset riskit

Riskien määrittely ja riskienhallintastrategiat

Riskienhallinta on osa jokaisen yksikön työtä. Vuosittaisen toiminnansuunnittelun yhteydessä ne ottavat kantaa olennaisiin toimintaansa liittyviin riskeihin sekä niiden ennaltaehkäisy- ja hallintatoimenpiteisiin laatimalla riskianalyysin pohjalta erillisen yksikkökohtaisen riskienhallintasuunnitelman. Näistä yksittäisistä riskienhallintasuunnitelmista koostetaan koko Melan kattava riskienhallintasuunnitelma.

Riskienhallintaprosessit

Riskienhallintaprosessien työvälineinä toimivat mm. Melan työ- ja käsittelyjärjestys, taloushallinnon työjärjestys ja sen nojalla annetut erilliset ohjeet, salassapito-ohjeet, tietoturvaohjeistus, suojeluohjeet sekä valmiussuunnitelma.

Operatiivisia riskejä hallitaan jatkuvalla kouluttautumisella ja seuraajasuunnittelulla, oikealla organisoitumisella ja tietojenkäsittelyjärjestelmiin rakennetuilla ennalta ehkäisevillä kontrolleilla, joiden avulla pyritään rajoittamaan epäsuotavien tapahtumien todennäköisyyttä. Esimiesvalvonnan, täsmäytysten ja otostarkastusten avulla toteutetaan käsittelyn ja sovellusten jatkuvaa laadunvalvontaa. Sisäisen valvonnan keinoin varmistetaan, että toiminta on lakien, määräysten ja ohjeiden sekä toiminnan taloudellisuudelle ja tehokkuudelle asetettujen tavoitteiden mukaista. Omaisuus- ja vahinkoriskit kartoitetaan vuosittain ja olennaiset riskit on vakuutettu.

Kuvaus olennaisista operatiivisista riskeistä

Operatiiviset riskit liittyvät sekä sisäiseen että ulkoiseen toimintaympäristöön. Melan kaikki toiminnot ovat suuresti riippuvaisia atk-sovelluksista, eri rekistereistä ja niissä olevista tiedoista. Merkittävän operatiivisen riskin muodostaa myös suuri volyymi maksuliikenteessä. Melan on huomioitava jatkuvasti muun muassa vakuutettujen toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset sekä toimintalueittensa uudistuva lainsäädäntö.

Espoossa 1. päivänä maaliskuuta 2013

Juha Marttila
puheenjohtaja

Hannu Uusitalo
varapuheenjohtaja

Holger Falck

Heimo Hanhilahti

Pentti Leppäaho

Jarmo Mäntyharju

Heikki Palm

Kati Partanen

Raine Vairimaa

Päivi Huotari
toimitusjohtaja

Suoritetusta tilintarkastuksesta olemme tänään antaneet kertomuksen.

Espoossa 21. päivänä maaliskuuta 2013

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

Pekka Hietala, KHT

Luettelo kirjanpitokirjoista

Tasekirja	Sidottuna asiakirjana	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt	Asiakirjana	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Pääkirja	DVD- levyllä	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Päiväkirja	DVD- levyllä	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Kassakladi	DVD- levyllä	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Pankkien tiliotteet	DVD- levyllä	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Ostoreskontra	DVD- levyllä	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Ostolaskut	DVD- levyllä	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Matkalaskut	DVD- levyllä	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Myyntireskontra	DVD- levyllä	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Palkkakirjanpito	DVD- levyllä	50 vuotta tilikauden päättymisestä
Muu tositeaineisto	Paperiversiona	6 vuotta tilikauden päättymisestä

Tositelajit on luetteloitu tilinpäätöksen tase-erittelyissä.

Kirjanpitoaineisto säilytetään Melan holvissa Kiinteistö Oy Metsätapiolan tiloissa Espoossa. DVD-tallenteet säilytetään tämän lisäksi Helsingin OP Pankissa.

Tilintarkastuskertomus

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen valtuuskunnan kevätkokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2012. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus Maatalousyrittäjien eläkelaitosta kohtaan, taikka rikkoneet maatalousyrittäjien eläkelakia tai Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen ohjesäännöstä annettua asetusta.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on eläkelaitoksessa merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon eläkelaitoksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot eläkelaitoksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Espoossa 21. maaliskuuta 2013

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

Pekka Hietala
KHT